

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра загальної економічної теорії та економічної політики

Допущено до захисту
Завідувач кафедри,
к.е.н., доцент _ Макуха С. М.
«_____» _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 «Економіка» за магістерською програмою професійного
спрямування «Теорії та моделі управління економікою»

на тему:

«АГРАРНА ПОЛІТИКА КНР У СУЧАСНИХ УМОВАХ»

Виконавець:
студентка VI курсу
факультету економіки та
управління підприємництвом
Гуй Хуачжи _
/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Несененко Павло Петрович _
/підпис/

Одеса 2019

АНОТАЦІЯ

Гуй Х. «Аграрна політика КНР у сучасних умовах».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 051 «Економіка» за магістерською програмою професійного спрямування «Теорії та моделі управління економікою». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

В роботі проаналізовано погляди науковців щодо теоретичного обґрунтування генези, сутності, розвитку та особливостей економічної та аграрної політики держави, як її складової частини.

Розглянуто стан економіки КНР та її особливості в сучасних умовах, а також досліджується місце та роль господарства країни в умовах глобалізації.

Зроблено детальний аналіз реалізації аграрної політики КНР, розглянуто досвід реформи Ден Сяопіна у світлі їх аграрної складової та вивчено основні засади та завдання нової аграрної стратегії і політики країни в сучасних умовах. Виходячи з підсумків проведеного дослідження, запропоновані конкретні рекомендації щодо вдосконалення аграрної політики країни в сучасних умовах з урахуванням досвіду аграрних перетворень в інших.

Ключові слова: економічна політика, аграрна політика, аграрна реформа, господарська система, національна економіка, соціалістична модернізація, політика реформ та відкритості, соціалізм з китайською специфікою, структурні трансформації.

ANNOTATION

Gui H. «The agrarian policy of the People's Republic of China in modern conditions».

Qualification work for the master's degree in Economics, specialty 051, under the master's professional orientation program «Theories and models of economic management». – Odessa National University of Economics. – Odessa, 2019.

The paper analyzes the scientists' views on the theoretical justification of the genesis, nature, development and characteristics of the economic and agricultural policy of the state as its integral part.

The subject of the paper is the examination of the state of the Chinese economy and its attributes as well as its place and role in the globalization.

The paper offers a detailed analysis of the agricultural policy of the People's Republic of China, the results of Deng Xiaoping's reforms and its agricultural component, the basic principles and tasks of the new agricultural strategy and the country's policy under modern conditions. Based on the results of the study specific recommendations are given which are aimed at improving the country's agricultural policies in view of the agricultural transformations in other countries.

Keywords: economic policy, agrarian policy, agrarian reform, economic system, national economy, socialist modernization, policy of reforms and openness, socialism with Chinese characteristics, structural transformations.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. Генеза, сутність і особливості економічної та аграрної політики.....	8
1.1. Генеза та сутність економічної політики.....	8
1.2. Дослідження проблем виникнення та розвитку економічної політики у світовій економічній науці	18
1.3. Аграрна політика як складова частина економічної політики держави.....	27
РОЗДІЛ 2. Стан економіки КНР та її особливості в сучасних умовах.....	37
2.1. Загальна характеристика та особливості економіки країни.....	37
2.2. Місце та роль економіки країни в процесах глобалізації.....	47
2.3. Аграрний сектор як одна з провідних галузей національної економіки.....	62
РОЗДІЛ 3. Аналіз реалізації аграрної політики Китаю на різних етапах його розвитку та її результати.....	70
3.1. Аналіз стану аграрної політики країни 1949 року по кінець 70-х років XX століття.....	70
3.2. Реформи Ден Сяопіна у світлі їх аграрної складової.....	79
3.3. Основні засади та завдання нової аграрної стратегії і політики країни в сучасних умовах.....	89
ВИСНОВКИ.....	99
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	105
ДОДАТКИ.....	118

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Однією з найбільш важливих подій світової економічної історії наприкінці XX - початку XXI століття стали небували успіхи економіки Китаю, що за 40 років соціальних та економічних трансформацій перетворився на одну з найпотужніших держав світу. За даними статистики КНР, якщо у 1978 році за показником ВВП країна знаходилася лише на 10-му місці у світі [130], то у 2008 році вона обігнала Німеччину і зайняла 3-є місце, а у 2010 за загальним обсягом ВВП перевершила і Японію, офіційно ставши другою економікою в світі після США. Завдяки стрімкому зростанню економіки, колись дуже бідна країна за досить короткий термін часу перетворилась у потужну наддержаву, а її доля у світовому ВВП у 1978 році зросла з 5% до 15.5% в 2015. [135]

Економічні перетворення в країні, розпочаті в рамках політики реформ і відкритості у грудні 1978 році Ден Сяопіном, стартували саме в аграрному секторі країни, як самому відсталому, що складав тоді, фактично, основу китайської економіки і швидко привели до вражаючих результатів. На зміну «коммунам» і «бригадам» прийшла система сімейних підрядів. Це принесло істотне зростання доходів і заощаджень у аграрному секторі, що, відповідно, сприяло подальшому фінансуванню промисловості та урбанізації міст і заклало міцний фундамент для всієї програми реформ, модернізації економіки та соціального життя країни.

Аграрна реформа була спрямована, у першу чергу, на вдосконалення існуючих земельних відносин, підвищення матеріальної зацікавленості селян у результатах їх праці, збільшення обсягів виробництва, поліпшення умов соціального розвитку села тощо. Провідною метою аграрних перетворень стало підвищення соціальної та економічної ефективності аграрного виробництва, поліпшення життя населення країни, забезпечення його продовольчими товарами на основі зростання їх якості та цінової доступності.

На початку 80-х років частка сільського господарства у ВВП країни становила приблизно 32%, але потім стала поступово знижуватися і у 2001 році впала до 15,2%, а у 2015 році, за даними ДСУ КНР складала тільки 9%. Не

дивлячись на це, аграрна сфера продовжує відігравати значну роль в економіці країни, а КНР залишатись провідним виробником та експортером у світі сільськогосподарської продукції.

Проблеми реформування аграрного сектору економіки завжди були в полі зору вітчизняних та закордонних учених. Питанням реформування китайської економіки присвячено багато фундаментальних досліджень вчених всього світу. У першу чергу це роботи китайських політиків та вчених: Мао Цзедуна, Лю Шаоци, Чжоу Еньлая, Ден Сяопіна, Сі Цзіньпіна, Лі Кецяна, Чень Юня, Цзян Цземіна, Сунь Єфана, Цянь Ін'ї, Чжоу Сяочуаня, Чень Івеня, Нін Вана, Лю Шоуїна, Хань Цзюня, Чжань Сяошаня, Джастіна Іфу Ліня, Сюй Яньлі, Лю Вейя, Су Цзяня, Лі Фенліня, Лі Цзіньвеня, Цзя Цзіньцзиня, Лінь Чжихуа, Чжан Юя, Юй Біня, Жень Цзепіна, Ю Шаня, Ю Шаньшаня та інших.

Вагомий внесок щодо вирішення проблеми даного дослідження зробили, також, закордонні вчені: Дж. Аррігі, Я. Бергер, Л. Боні, Г. Волинський, П. Гайдуцький, Ю. Галенович, В. Геець, В. Гельбрас, А. Гончарук, М. Зверяков, М. Зубець, В. Іноземцев, В. Кіктенко, Р. Коуз, Е. Лібанова, Ю. Лупенко, С. Мартиновский, В. Месель-Веселяк, В. Міхєєв, О. Онищенко, А. Островский, Б. Пасхавер, Е. Пивоварова, В. Портяков, П. Саблук, О. Селищев, М. Титаренко, М. Федоров, В. Юрчишин та інші.

Проте проведені дослідження економічних відносин в аграрному секторі Китаю та використання ним закордонного досвіду потребує більш глибокого та послідовного аналізу для використання в аграрній політиці сучасної КНР, що визначило вибір та актуальність теми, структуру роботи, наукове та практичне значення даної роботи.

Мета і завдання дослідження. Основною метою дослідження є поглиблення вивчення сутності та специфіки дії економічних відносин в аграрному секторі економіки сучасної Китаю в умовах трансформації, які втілюються в аграрній політиці держави з метою вдосконалення останньої.

Для досягнення зазначеної мети були визначені та вирішені наступні питання:

- розглянути сутність економічної політики держави та її загальні засади;
- узагальнити аналіз проблем економічної політики у світовій економічній науці;
- дослідити особливості аграрної політики як складової економічної політики;
- дати загальну характеристика економіки КНР;
- з'ясувати місце та роль економіки країни у світі в умовах глобалізації;
- визначити стан та особливості аграрного сектору як однієї з провідних галузей національної економіки;
- здійснити аналіз аграрної політики країни з 1949 року по кінець 70-х років XX століття;
- визначити сутність та наслідки реформи Ден Сяопіна у світлі їх аграрної складової;
- здійснити детальний аналіз основних принципів та завдань нової аграрної стратегії і політики країни в сучасних умовах.

Предметом дослідження є закономірності та особливості аграрної політики Китайської Народної Республіки у сучасних умовах.

Об'єктом дослідження є економічні відносини в аграрному секторі, що реалізуються в аграрній політиці держави в умовах його реформування.

Методи дослідження. Методологічними засадами дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, праці вітчизняних та зарубіжних учених, матеріали науково-практичних конференцій з проблем теорії і практики реформування та розвитку аграрних відносин. У роботі використані такі основні методи дослідження: діалектичний метод пізнання соціально-економічних явищ, метод єдинства логічного та історичного, метод сходження від абстрактного до конкретного, метод аналізу і синтезу, загальнонаукові прийоми досліджень і спеціальні методи, що ґрунтуються на сучасних наукових засадах економічної науки, економіко-математичні та статистичні методи.

Практична значимість роботи полягає у тому, що її результати

дозволяють більш повно та різнобічно усвідомити сутність та специфіку дії економічних відносин в аграрному секторі КНР, що реалізуються через діючу аграрну політику в умовах трансформаційних процесів. Проведений в роботі аналіз й отримані на його основі висновки та узагальнення можуть бути використані для подальших наукових пошуків у частині вдосконалення вітчизняної аграрної політики за допомогою подальшої розробки і формування програм, спрямованих на забезпечення вдосконалення функціонування аграрного сектору економіки країни, і як наслідок, соціальної орієнтованості економіки в умовах її трансформації.

Інформаційною базою дослідження є відповідні законодавчі та нормативні документи Комуністичної Партії Китаю, Всекитайських зборів народних представників та Державної Ради КНР, офіційні статистичні дані КНР, України та міжнародних фінансових організацій (МВФ, МБРР тощо), монографічні дослідження зарубіжних та вітчизняних учених за темою магістерської роботи, матеріали періодичних наукових видань з філософської, економічної, історичної та аграрної проблематики, збірники тез наукових конференцій, наукові доповіді, словники, ресурси Інтернету та інші джерела.

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (135 найменувань) та 3 додатків. Загальний обсяг роботи становить 104 сторінки. Основний зміст викладено на 91 сторінці. Робота містить 1 таблицю.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження дипломної роботи отримані наступні висновки:

1. Економічна політика – це складова загального політичного процесу, цілісна система заходів державного впливу на економіку, ефективність яких виявляється у взаємозв'язку її елементів. Тому держава здійснює економічну політику, спрямовану на забезпечення ринкової рівноваги і стабільності.

Сучасна економічна політика КНР взагалі є відображенням трансформаційних процесів, що відбуваються в її економіці. Звідси спроба посилення ринкових (вартісних) відносин та послаблення дії доринкових форм потребує в економічній політиці визначення таких ознак які б зміцнили основи майбутнього ринкового середовища. До таких слід віднести формування нового законодавчого права, інфраструктури ринку з новими напрямками дії старих інститутів, що не мали місця у попередній суспільній системі.

2. Аграрна політика, як складова соціально-економічної політики держави, може бути визначена як сукупність принципів і дій, які здійснює держава у вирішенні комплексу проблем, пов'язаних з функціонуванням сільськогосподарського виробництва, структур агробізнесу, ринку сільгосппродукції, споживання, розвитку сільських територій тощо.

Аграрна політика держави повинна забезпечувати її продовольчу безпеку, яка є важливою складовою національної безпеки взагалі. Це гарантує політичну незалежність країни, її економічну цілісність і стабільну соціальну забезпеченість населення.

3. Китайська Народна Республіка є однією з найбільших країн світу з площею майже 9,6 млн. кв. км, що складає 6,5% площі земної кулі, займаючи третє місце у світі за розмірами. Економіко-географічне і геополітичне положення Китаю є надзвичайно вигідним. Країна має надзвичайно багатий і різнокомпонентний природноресурсний потенціал, який виступає потужним фактором розвитку і розміщення всіх видів господарської діяльності та розселення.

4. Китай на сьогодні займає другу після США позицію у світі за номінальним ВВП, та першу по рівню ВВП за паритетом купівельної спроможності. Економіка країни демонструє чітку тенденцію росту ключових макроекономічних показників, хоча в останні роки її економічний розвиток дещо сповільнився. Для національної економіки, в останні роки, характерна тенденція зниження частки реального сектору у ВВП країни та зростання сектору сфери послуг.

5. На початку XXI ст. Китай став першою світовою індустріальною наддержавою з дуже широкою та глибокою спеціалізацією. За загальною кількістю фабрик і заводів країна посідає перше місце в світі. Активно розвиваються металургійне, автомобільне та фармацевтичне виробництва. Створено такі сучасні галузі, як електроніка, нафтохімія, авіабудування, металургія рідкісних і розсіяних металів. Китай є найпотужнішим виробником більшості видів промислової продукції у світі: коксу, чавуну, сталі та сталевих труб, алюмінію, цінку, олова, нікелю, автомобілів, різноманітної побутової техніки, мінеральних добрив, цементу, бавовняних і шовкових тканин, взуття тощо.

З огляду на велику площу Китаю розвиток усіх видів транспорту, особливо залізничного, має пріоритетне значення. Керівництво країни вважає, що Китай має долучитися до країн, які постачають на світовий ринок новітні технології, через що одним з пріоритетних напрямків економічного розвитку країни стали інформаційні технології, запорукою чого став активний розвиток в країні освіти та науки. Останні десятиліття важливою складовою вітчизняної економіки став міжнародний туризм.

6. Китай має потужну фінансову систему. Країна володіє половиною усіх світових запасів валюти. Народний банк оголосив про повну відмову від долара в міжнародних взаєморозрахунках. Банківська система країни в першу чергу кредитує державний сектор економіки. На приватний бізнес припадає менш ніж

1 % кредитів. Відбувається роздержавлення банків. Китайські банки поступово виходять на світовий рівень.

7. Китай веде торгівлю зі 180 країнами світу. Його головними партнерами є Японія, США та Республіка Корея. Після США, за щорічним залученням для розвитку народного господарства іноземного капіталу, країна утримує друге місце у світі. Дуже важливою для країни, що постала наприкінці 90-х рр. XX століття, стала проблема глобалізації як альтернатива тодішній «соціалістичній стратегії».

8. Офіційно глобалізаційна стратегія була затверджена у 2001 році, що дало потужний поштовх збільшенню закордонних інвестицій. У 2002 році Китай став членом Світової організації торгівлі (СОТ). Ця подія вимагала від уряду Китаю здійснення подальшої лібералізації зовнішньої торгівлі, зокрема зниження тарифних і нетарифних обмежень. З одного боку, членство в СОТ сприяло нарощуванню обсягів китайського експорту; а з іншого - потенційно величезний внутрішній ринок Китаю став більш доступним для іноземних товарів, що загостило конкуренцію між національними виробниками.

Китай здобув значні конкурентні переваги від глобалізації та відповідної їй політики. Широке використання з багатьма країнами світу відкритої торгівлі стимулювало сталий попит на глобальному рівні на китайські товари. При цьому завдяки політиці економічної відкритості зростає попит з боку Китаю на товари інших країн. Відкриття внутрішнього ринку країни для зовнішніх інвесторів сприяло зростанню її економічної ефективності, що посилювало внутрішню конкуренцію та стимулювало попит на сучасні технології. Активна співпраця із зовнішнім світом надала можливість країні використовувати у багатьох сферах іноземний досвід. Залучення значних обсягів прямих іноземних інвестицій сприяло активізації дієвості ринкової конкуренції, впровадженню сучасних технологій, проведенню програм підвищення кваліфікації працівників, що мало наслідком підвищення продуктивності виробництва.

9. Значну роль в економіці країни відіграє сільське господарство, завдяки чому за обсягом аграрного виробництва та експорту країна займає провідні позиції в світі. У структурі сільськогосподарського виробництва домінує рослинництво, хоча тваринницька галузь країни в останні роки активно розвивається, однак має дуже низьку продуктивність. Посилення уваги до села передбачає суттєвого збільшення капіталовкладень у цю галузь, особливо іноземних.

10. Період, який пройшла КНР за 70 років своєї історії можна характеризувати як період соціалістичної модернізації. На початку становлення соціалістичної держави періоду маоїзації Китаю ці процеси в основному характеризувалися централізацією економіки, які періодично змінювали процеси їх послаблення із незначним розвитком ринкових засад, що носили несистемний характер. Як результат, була реалізована модель сталінської індустріалізації, примусове кооперування селян та створена централізована директивна економіка, що потім вилилось у глибоку економічну проблему.

Розпочаті реформи частково поліпшили становище основної маси селянства, однак дрібні одноосібні господарства не мали можливості продуктивно використовувати землю і робочу силу та застосовувати нові, більш досконалі знаряддя праці, машини, насіння, добрива, а за часи «великого стрибка» та «культурної революції» відбувався навіть регрес галузі. Тому, зрозуміло, що значного прориву в аграрній сфері і в селі не відбулось.

11. Успіхи китайської економіки прийшлися на період реформ Ден Сяопіна, розпочатих у грудні 1978 року. Саме йому вдалося, розробивши теорію «побудови соціалізму з китайською специфікою», як китаїзований марксизм, провести широку соціалістичну модернізацію з впровадженням різного роду економічних систем відповідальності, а також створити систему господарювання, в яку органічно був вмонтований ринок при збереженні усіх сильних сторін планування. Тим самим була вибудована китайської модель соціалістичної модернізації переходу від директивного планування до регульованого ринку, з відведенням значного місця державі у справі

налагодження великих обсягів інвестиційних програм розвитку всіх галузей виробництва країни.

12. Реформування країни пройшло п'ять етапів, кожен яких мав свою конкретну мету, строки проведення, був добре підготовлений попередніми експериментами з чітким визначенням майбутніх дій на місцях, а потім вмонтований у нові програми, що призвело до вражаючих результатів.

В аграрній сфері це проявилось у введенні в аграрній сфері сімейної підрядної системи, реформуванні сфери обігу, введенням різних форм торгівлі, розвитку найманої праці і т. ін. Це дозволило апробувати нові форми пожвавлення та регулювання ринку які через кілька років з початку реформ на селі були взяті на озброєння вже в промисловості.

13. З 2002 року почався п'ятий (сучасний) етап реформ основне завдання якого зводилася до втілення ідеології «трьох представників», який поєднував в собі ідеї марксизму-ленінізму, вчення Мао Цзедуня і Ден Сяопіна. Цей дивний розворот подій пояснюється новими умовами розвитку Китаю, коли стало необхідно глибше заглянути в зазначені теорії і знайти в них вихід із нових проблем, що постали перед державою, як, наприклад, падіння темпів зростання економіки, призупинення значних покращень в аграрній сфері тощо.

14. Що стосується аграрної сфери, то тут слід зазначити, що головне соціальне протиріччя в аграрній сфері та селі, на нашу думку, є ще досить глибоким. Тому перед новою аграрною стратегією села стоять три найважчі проблеми: кадри, дефіцит коштів, стимулювання зростання доходів селян. Однак є ще більш складні виклики – забезпечити послідовний транзит від традиційного суспільства до сучасного, до реалізації «китайської мрії».

Це – нове положення села в системі відносин «місто - село», яке може забезпечити їй друге життя шляхом тісної ув'язки урбанізації з модернізацією. Зараз виникла унікальна ситуація коли село, його ресурси – просторово-територіальні, природні, людські, виробничі, економічні, екологічні, рекреаційні та інші – виявилися відразу затребуваними.

Другий шанс села – це його відродження через сільську урбанізацію, через забезпечення несільськогосподарської зайнятості, яку буде ділити з селом і місто.

Для цього потрібні величезні кошти та сильна підтримка держави. Не випадково XIX з'їзд КПК одним із принципів реалізації нової стратегії назвав першочерговим завданням розвиток сільського господарства, села, а стратегія підйому села вписана в новий Статут КПК.

За підсумками проведеного дослідження для подальшого розвитку аграрної реформи та вдосконалення функціонування сільського господарства Китайської Народної Республіки пропонуємо:

1. Чітко сформулювати в законодавчій базі держави дієву систему підвищення ефективності державного регулювання аграрного сектору.
2. Сприяти активній розробці виваженої державної політики, яка повинна забезпечити підтримку прибутковості аграрної сфери, стабільності розвитку та продовольчу безпеку КНР і належні умови конкурентоспроможності товаровиробників у міжнародному поділі праці.
3. Виходячи з закордонного досвіду країн з транзитивною економікою, слід враховувати, що проблема реформування галузі повинна зводитись до створення ефективних форм господарювання через розвиток ринку сільськогосподарської продукції, ключовим елементом якого повинен стати аграрний ринок, а не ринок землі.
4. На державному рівні запровадити фінансове та інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору, і, в першу чергу, надходження закордонних інвестицій і впровадження нових технологій.
5. На методичному та законодавчому рівнях слід удосконалити діючу систему оподаткування в сільському господарстві, особливо платежі за землю.
6. На рівні держави слід ще більш активно сприяти розвитку якісно нової економічної та аграрної науки та освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абилекова Г. К. КНР в эпоху реформ Дэн Сяопина / Г. К. Абилекова // Вестник КазНУ. Серия востоковедения. – 2012. – № 1(58). – С. 9-13.
2. Аграрная политика : [учеб. пособие для студ. вузов, обуч. по аграр. спец.] [Зинченко А. П., Назаренко В. И., Шайкин В. В. и др.] ; под ред. А. П. Зинченко. – М. : Колос, 2004. – 304 с.
3. Аграрная проблема Китая : (конец XX - нач. XXI в.) / [Л. Д. Бони, Л. А. Волкова, В. В. Жигулева и др. ; предисл. Л. Д. Бони] ; Рос. акад. наук, Ин-т Дал. Востока. – М. : ИДВ РАН, 2009. – 303 с.
4. Аграрний сектор України (стан і перспективи розвитку) / М. В. Присяжнюк, М. В. Зубець, П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров, О. Ю. Грищенко [та ін.]; за ред. М. В. Присяжнюка, М. В. Зубця, П. Т. Саблука, В. Я. Месель-Веселяка, М. М. Федорова. – Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. – 1008 с.
5. Анисимов А. Н. Переходная экономика как особый тип разбалансированного рыночного хозяйства / А. Н. Анисимов // Экономическая наука современной России. – 2009. – № 9. – С. 23-29.
6. Арриги Дж. Адам Смит в Пекине: что получил в наследство XXI в.: [пер. с англ.] / Дж. Арриги. – М. : Институт общественного проектирования, 2009. – 455 с.
7. Бергер Я. М. Экономическая стратегия Китая / Я. М. Бергер. – М. : ИД «ФОРУМ», 2009. – 560 с.
8. Бергер Я. Экономика Китая: о трудностях мнимых и реальных / Я. Бергер // Свободная мысль. – 2011. – № 9. – С.81-92.
9. Бони Л. Д. Китайская деревня на пути к рынку / Л. Д. Бони ; Рос. акад. наук, Ин-т Дал. Востока. – М. : ИДВ РАН, 2005. – 526, [1] с.
10. Бони Л. Д. КНР. Деревня – «ключевое звено» построения общества сяокан / Л. Д. Бони // Азия и Африка сегодня. – 2017. – № 12 (725). – С. 46-53.

11. Бони Л. Д. Новая аграрная стратегия XIX съезда КПК: цели и проблемы / Л. Д. Бони // Проблемы Дальнего Востока. – 2018. – № 5. – С. 57-69.
12. Бьюкенен Дж. М. Сочинения. Т. 1 : Нобелевские лауреаты по экономике / Дж. М. Бьюкенен ; Фонд экономической инициативы. – М. : «Таурус Альфа», 1997. – 560 с.
13. Ван Инин. Сельское хозяйство КНР: состояние и современные проблемы развития / Ван Инин, В. А. Логинова. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.sworld.com.ua/simpoz4/156.pdf>.
14. Вебер М. Избранные произведения / М. Вебер ; сост., общ. ред. и посл. Ю. Н. Давыдова ; предисл. П. П. Гайденко. – М. : Прогресс, 1990. – 804 с.
15. Волинський Г. Економічна реформа в Китаї: характерні риси, результати, нові завдання / Г. Волинський // Економіка України. – 1999. – № 9. – С. 62-66.
16. Всемирная история экономической мысли. В 6 т. Т. I / МГУ им. М. В. Ломоносова; Гл. редкол.: В. Н. Черковец (гл. ред.) и др. – М. : Мысль, 1987. – 606 с.
17. Гайдучкий А. Організаційні форми та економічні механізми залучення іноземних інвестицій в Китаї / А. Гайдучкий // Економіка АПК. – 2003. – № 9. – С. 117-123.
18. Галенович Ю. М. Великий Мао. «Гений и злодейство» / Ю. М. Галенович. – М. : Яуза : Эксмо, 2012. – 781 с.
19. Галенович Ю. М. От Брежнева и Мао Цзэдуна до Горбачева и Дэн Сяопина / Ю. М. Галенович ; Рос. акад. наук, Ин-т Дал. Востока Рос. акад. наук. – М. : ИДВ РАН, 2012. – 224 с.
20. Геець В. М. Економіка України: ключові проблеми і перспективи / В. М. Геець // Економіка і прогнозування. – 2016. – № 1. – С. 7 – 22.
21. Геець, В. М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В. М. Геець ; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. – Київ : Експрес, 2009. – 864 с.

22. Геєць В. М. Перспективи аграрних трансформацій та їх вплив на розвиток подій в економіці України / В. М. Геєць // Економіка АПК. – 2006. – № 7. – С. 11 – 14.
23. Гельбрас В. Г. 30 лет реформ открытости Китая / В. Г. Гельбрас // Общественные науки и современность. – 2009. – № 3. – С. 109-117.
24. Григор'єв Г. С. Вплив міжнародного поділу праці і конфуціанських цінностей на формування китайської економічної моделі / Г. С. Григор'єв // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 2(128). – С. 41-50.
25. Державна аграрна політика України: проблеми правового забезпечення: монографія / за ред.: В. Ю. Уркевича, М. В. Шульги ; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. – Київ : Вид. О. М. Ешке, 2014. – 268 с.
26. Длугопольский О. В. Держава (загального) добробуту в Китаї: етапи становлення і проблеми побудови / О. В. Длугопольский // Економіка України. – 2014. – № 7. – С. 69-81.
27. Документ ЦК КПК и Госсовета КНР № 1 (2018 г.). // URL: http://www.gov.cn/zhence/2018-02/04/content_5263807.htm.
28. Дэн Сяопин. Основные вопросы современного Китая / Дэн Сяопин. – Пекин : Издательство литературы на иностранных языках, 1987. // URL: <http://www.skmrf.ru/library/libraryfiles/dxp.htm>
29. Дэн Сяопин. Строительство социализма с китайской спецификой / Дэн Сяопин – М. : Наука, 1997. – 364 с.
30. Економічна політика: навч. посіб. / О. О. Беляєв (кер. кол. авт.), А. С. Бебело, М. І. Диба та ін. – Київ : КНЕУ, 2004. – 287 с.
31. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) / С. А. Єрохін. – Київ : Вид-во «Світ знань», 2002. – 528 с.
32. Зверяков М. І. Національна економічна система: проблеми теорії / М. І. Зверяков. – Одеса : Астропринт, 2012. – 320 с.

33. Зверяков М. І. Нова індустріалізація як модель економічного розвитку України / М. І. Зверяков, Л. Л. Жданова, О. С. Шараг: [Монографія]. – Одеса : Астропринт, 2017. – 244 с.
34. Зверяков М. І. Промислова політика і механізм її реалізації / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2016. – № 6. – С. 3 – 18.
35. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2018. – № 10. – С. 10 – 31
36. Зверяков М. І. Пізнавальний потенціал політичної економії [Текст] / М. І. Зверяков // Економічна теорія . – 2012. – № 3. – С. 5–14.
37. Злупко С. М. Перехідна економіка: сучасна Україна: навчальний посібник / С. М. Злупко. – Київ : Знання, 2006. – 324 с.
38. Ивантер А. Будни экономического чуда // Эксперт. – 2017. – № 30-33. – С. 90-91.
39. Иноземцев В. Китайский экономический феномен: состояние и перспективы / В. Иноземцев // Проблемы теории и практики управления. – 2004. – № 2. – С. 27-33.
40. Итоги 12-й пятилетки (2011-2015 годы) и перспективы развития экономики КНР до 2020 года / отв. ред. А. В. Островский; сост. П. Б. Каменнов. – М. : ИДВ РАН, 2017. – 344 с.
41. Карри Д. Международная координация макроэкономической политики / Д. Карри, П. Ливайн // Панорама экономической мысли конца XX столетия: В 2-х т. – Т. 1. – 2002. – 599 с.
42. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс // Избранные произведения. – М. : Экономика, 1993. – С. 224 – 518.
43. Китай и глобализация: взгляд из Москвы и Пекина / Институт мировой экономики и международных отношений (Москва); [отв. ред. В. В. Михеев, В. Г. Швыдко]. – М. : ИМЭМО, 2013. – 114 с.
44. Китайская Народная Республика: политика, экономика, культура. 2017-2018 : монография. – М. : ИД «ФОРУМ», 2018. – 436 с.

45. Кіктенко В. О. 40 років Політики реформ і відкритості Китаю / В. О. Кіктенко, А. З. Гончарук, Є. В. Гобова // Вісник Національної академії наук України. – 2019. – № 4. – С. 68-82.

46. Книга правителя області Шан (Шан цзюнь шу) ; Пер. с кит., вступ. ст., комент. и послесл. Л. С. Переломова. – 2-е изд., доп. – М. : Ладомир, 1993. – 392 с.

47. Кобернік С. Г. Географія (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. заг. серед. освіти / С. Г. Кобернік, Р. Р. Коваленко. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2018. – 256 с.

48. Конституция КНР 1982 г. (Принята на 5-й сессии Всекитайского собрания народных представителей 5-го созыва 4 декабря 1982 г., вступила в силу после опубликования; с изменениями, внесенными «Проектом внесения изменений в Конституцию КНР», принятым на 1-й сессии ВСНП 7-го созыва 12 апреля 1988 г., «Проектом внесения изменений в Конституцию КНР», принятым на 1-й сессии ВСНП 8-го созыва 29 марта 1993 г., «Проектом внесения изменений в Конституцию КНР», принятым на 2-й сессии ВСНП 9-го созыва 15 марта 1999 г., «Проектом внесения изменений в Конституцию КНР», принятым на 2-й сессии ВСНП 10-го созыва 14 марта 2004 г.) [сайт: 2008-2018. Консалтинговая группа «Окно в Китай»] // Режим доступа: http://chinalawinfo.ru/constitutional_law/constitution

49. Конфуций. Уроки мудрости: Сочинения / Конфуций. – М. : Эксмо ; Харьков : Фолио, 2002. – 958 с.

50. Коуз Р. Как Китай стал капиталистическим / Р. Коуз, Нин Ван ; [пер. с англ. Анна Разинцева]. – М. : Новое издательство, 2016. – 383, [1] с.

51. Курс лекцій до вивчення дисципліни «Теорія аграрних відносин та аграрна політика» для студентів IV курсу денної форми навчання спеціальності «Економічна теорія» / Укл. П. П. Несененко, О. А. Артеменко. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт. – 2012. – 144 с.

52. Ленин В. И. Новая экономическая политика и задачи политпросветов. Доклад на II Всероссийском съезде политпросветов 17 октября 1921 г. / В. И. Ленин // Полн. собр. соч. – изд. 5-е. – т. 44. – С. 155 – 175.

53. Ленин В. И. О продовольственном налоге (Значение новой политики и её условия) / В. И. Ленин // Полн. собр. соч. – изд. 5-е. – т. 43 – С. 205 – 245.

54. Ленин В. И. Очередные задачи советской власти / В. И. Ленин // Полн. собр. соч. – изд. 5-е. – т. 36 – С. 165 – 208.

55. Лист Ф. Национальная система политической экономии / Ф. Лист ; Пер. с нем. под ред. К. В. Трубникова. – СПб. : Изд. А. Э. Мертенс, 1891. – XXVI, 452 с.

56. Ли Кэцян. Экономический план Китая / Ли Кэцян // Китай. – 2016. – № 1. – С.34-35.

57. Ли Фэнлинь. О стратегии «трех шагов» в экономическом развитии Китая / Ли Фэнлинь // Экономист. – 1998. – № 7. – С.40-47.

58. Ли Цзиньвэнь. Роль государственного регулирования в реформировании и развитии экономики Китая / Ли Цзиньвэнь // Вестн. Моск. ун-та. Сер.6. Экономика. – 1997. – № 5. – С.73-89.

59. Лин Дж. Й. Демистификация китайской экономики : [пер. с англ.] / Дж. Й. Лин ; [Фонд «Либер. Миссия» ; науч. ред. А. Куряев]. – М. : Мысль, 2013. – 378 с.

60. Линь Чжихуа. Структура и направление развития третьего сектора экономики Китая / Линь Чжихуа // Экономика Украины. – 2001. – № 8. – С. 79-81.

61. Лизогуб В. А. Основні напрямки курсу реформ у КНР у 70-90 роках ХХ століття / В. А. Лизогуб. // Теорія і практика правознавства. – 2016. – Вип. 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2016_1_7.

62. Лупенко Ю. О. Результаты і проблеми реформування сільського господарства / Ю. О. Лупенко, П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров. // Економіка АПК. – 2014. – № 7. – С. 26-38.

63. Лю Вэй. Китайская экономика в поисках прорыва: пер. с кит. / Лю Вэй, Су Цзянь. – М. : Шанс, 2017. – 319 с.

64. Макарова Е. П., Чжу Цинь Янь Земельная реформа в Китае // Вестник РУДН. Серия «Агрономия и животноводство». – 2010. – № 4. – С.27-34.
65. Мао Цзэдун. Избранные произведения: в 4-х т. / Мао Цзэдун. – М. : Изд-во иностранной литературы, 1949-1953.
66. Маркс К. Капитал / К. Маркс // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд. – т. I. – т. 23. – С. 43 – 784; т. II. – т. 24. – С. 31 – 596; т. – III. – т. 25. ч. I. – С. 29 – 505, т. 25. ч. II. – С. 3 – 458.
67. Мартыновский С. В. Экономическая политика: проблемы достижения цели / С. В. Мартыновский. – Одесса: Пальмира, 2008. – 186 с.
68. Маршалл А. Принципы экономической науки : в 3 т. / А. Маршалл. – М. : Прогресс : Универс, 1993.
69. Меркантилизм: научное издание / под ред. И. С. Плотникова. – Л. : Соцэкгиз, 1935. – 340 с.
70. Месель-Веселяк В. Я. Стратегічні напрями розвитку аграрного сектору економіки України / В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров // Економіка АПК. – 2016. – № 6. – С. 37-49.
71. Милосердов В. В. Опыт формирования земельных отношений в Китае / В. В. Милосердов // Економіка АПК. – 2009. – № 5. – С.145-151.
72. Милль Дж. С. Основы политической экономии: в 3 т. / Дж. С. Милль. – М.: Прогресс, 1980-1981.
73. Мюллер-Армак А. Предложения по осуществлению социальной рыночной экономики / А. Мюллер-Армак // Мировая экономическая мысль. Сквозь призму веков : в 5 т. – М. : Мысль, 2004-2005. Т. IV : Век глобальных трансформаций / отв. ред. Г. Г. Фетисов. – 2004. – С. 306 – 314.
74. Невский С. И. Концептуальные основы послевоенного экономического строя ФРГ/ С. И. Невский // Экономический журнал. – 2006. – № 12. – С. 180 – 211.
75. Несененко П. П. Генеза методології класичного економічного напрямку та кейнсіанства: навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко. – Одеса: ОНЕУ : ФОП Гуляєва В. М., 2018. – 262 с.

76. Несененко П. П. Історія економічних учень : навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко. – Одеса : ОНЕУ : ФОП Гуляєва В. М., 2017. – 448 с.
77. Несененко П. П. Сучасні економічні теорії: Навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко, О. Є. Патлатой. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – 326 с.
78. Несененко П. П. Теоретичні основи економічної політики: навчальний посібник / П. П. Несененко, О. А. Артеменко, О. Є. Патлатой. – Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. – 306 с.
79. Непомнин О. Е. История Китая. XX век / О. Е. Непомнин. – М. : Институт востоковедения РАН, Крафт+, 2011. – 736 с.
80. Нікіщенко С. Вільні економічні зони Китаю / С. Нікіщенко // Політика і час. – 2001. – № 4. – С. 35-43.
81. Новичков В. И. Аграрная политика : учебное пособие / В. И. Новичков, И. Б. Калашников, В. И. Новичкова. – М. : Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2001. – 288 с.
82. Ойкен В. Основы национальной экономики / В. Ойкен ; Пер. с нем. ; Общ. ред. В. С. Автономова, В. П. Гутника, К. Херрманн-Пиллата. – М. : Экономика, 1996. – 351 с.
83. Олійник О. Зовнішньоекономічна політика Китаю в умовах глобалізації світової економіки: уроки для України / О. Олійник // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 6. – С. 40-47. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu_2015_6_18.
84. Ондасынова А. И. Китайский опыт экономических реформ в аграрном секторе / А. И. Ондасынова, А. Т. Джееналиева // КазЭУ Хабаршысы / Вестник КазЭУ. – 2011. – № 4(82). – С. 136-140.
85. Островский А. В. Китайская модель перехода к рыночной экономике / А. В. Островский ; Рос. акад. наук, Ин-т Дал. Востока. – М. : ИДВ РАН, 2007. – 205 с.

86. Официальный сайт газеты «Жэньминь Жибао» [Электронный ресурс] – URL: <http://russian.people.com.cn/95206/index.html>

87. Пасечник О. С. Актуальные проблемы земельной реформы Китая / О. С. Пасечник // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Юридические науки. – 2010. – Т. 23 (62). № 1. – С. 385-389.

88. Пасхавер Б. Й. Ринок землі: світовий досвід та національна стратегія / Б. Й. Пасхавер // Економіка АПК. – 2008. – № 11. – С. 47 – 53.

89. Переломов Л. С. Конфуцианство и современный стратегический курс КНР / Л. С. Переломов ; Факультет мировой политики Московского гос. ун-та им. М. В. Ломоносова, Институт проблем международной безопасности РАН. – М. : URSS. ЛКИ, 2007. – 252 с.

90. Перехідна економіка: підручник / [В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Лібанова та ін.] ; за ред. В. М. Гейця. – Київ : Вища школа, 2003. – 591 с.

91. Пивоварова Э. П. Социализм с китайской спецификой / Э. П. Пивоварова ; Рос. акад. наук, Ин-т Дал. Востока РАН. – М. : Форум, 2011. – 352 с.

92. Пивоварова Э. П. Черты преемственности и новизны в экономической политике пяти поколений руководства КНР / Э. П. Пивоварова. – М. : ИДВ РАН, 2018. – 52 с.

93. Пигу А. Экономическая теория благосостояния : в 2 т / А. Пигу. – М. : Прогресс, 1985.

94. Полный текст доклада Си Цзиньпина XIX съезду КПК. URL: <http://china.caixin.com/2017-10-8/101158185.html/sourceEntityId=101158466>

95. Попков В. Социализм с китайской спецификой – проект XXI века / В. Попков // Вечерняя Одесса. – 2019. – № 47-48. – С. 3.

96. Портяков В. Я. К 40-летию экономической реформы в Китае / В. Я. Портяков // Проблемы Дальнего Востока. – 2018. – № 5. – С. 19-34.

97. Портяков В. Я. Муравей грызет кость. Избранные очерки о Китае : монография / В. Я. Портяков. – М. : ИД «ФОРУМ», 2018. – 464 с.

98. Портяков В. Я. Экономическая политика Китая в эпоху Дэн Сяопина / В. Я. Портяков; Рос. акад. наук. Ин-т Дальнего Востока. – М. : Изд. фирма «Восточная литература» РАН, 1998. – 238 с.
99. Про проблему динамічної ефективності/неефективності економічної політики див., напр.: Prescott E. Should Control Theory Be Used for Economic Stabilization? // Optimal Policies, Control Theory and Technology Exports. Ed K. Brunner A.H. Meltzer, Canneqie-Rochester Conference Series on Public Policy (1977). – № 7. – Р. 13-38.
100. Прутська О. О. Інституціоналізм і проблеми економічної поведінки в перехідній економіці: монографія / Прутська О. О. – Київ : Логос, 2003. – 256с.
101. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения / Д. Рикардо / Антология экономической классики. Предисловие И. А. Столярова. – М. : МП «ЭКОНОВ», «КЛЮЧ», 1993. – 475 с.
102. Романенко М. В. Социально-экономические основы перехода Китая от директивно-планового развития к модели построения социализма с рыночной экономикой / М. В. Романенко, Ван Сяовэй. – М. : МАКС Пресс, 2010. – 271, [1] с.
103. Саблук П. Т. Стан і напрями розвитку аграрної реформи / П. Т. Саблук // Економіка АПК. – 2015. – № 2. – С. 10-17.
104. Селищев А. С. Китайская экономика в XXI веке / А. С. Селищев, Н. А. Селищев. – СПб. : Питер, 2004. – 240 с.
105. Си Цзиньпин. О государственном управлении / Си Цзиньпин. – Пекин : Издательство литературы на иностранных языках, 2014. – 630 с.
106. Скидан О. В. Аграрна політика України в період ринкової трансформації / О. В. Скидан. – Житомир : Вид-во «Житомирський національний агроекологічний університет», 2008. – 376 с.
107. Словарь современной экономической теории Макмиллана : Пер. с англ. / А. Г. Пивоваров, В. С. Автономова, Дэвида У. Пирса . – М. : Изд-во «Весь мир», 1997 . – 608 с.

108. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов : в 2 т. / А. Смит. – М. ; Л. : Соцэкгиз, 1935.

109. Смирнов Д. А. Идеино-политические аспекты модернизации КНР: от Мао Цзэдуна к Дэн Сяопину / Д. А. Смирнов ; Рос. акад. наук, Ин-т Дальнего Востока. – М. : ИДВ РАН, 2005. – 324 с.

110. Сталин И. В. Год великого перелома : К XII годовщине Октября. «Правда» № 259 от 7 ноября 1929 г. / И. В. Сталин // Сталин И. В. Сочинения. – М. : Госполитиздат, 1949. – Т. 12. – С. 118 – 135.

111. Сталин И. В. Экономические проблемы социализма в СССР / И. В. Сталин. – М. : Госполитиздат, 1952. – 96 с.

112. Сюй Яньли Дэн Сяопин и социально-экономические преобразования в Китае / Сюй Яньли ; под общ. ред. М. В. Романенко. – М. : МАКС Пресс, 2009. – 327, [1] с.

113. Титаренко М. Л. Китай на марше: о достижениях и перспективах развития страны в XXI веке / М. Л. Титаренко // Проблемы Дальнего Востока. – 2009. – № 5. – С. 27–38.

114. Титаренко М. Л. Китай: цивилизация и реформы / М. Л. Титаренко ; РАН, Институт Дальнего Востока. – М. : Республика, 1999. – 240 с.

115. 13-я пятилетка (2016-2020 гг.) – важнейший этап построения в Китае общества малого благоденствия «сяокан» / отв. ред. А. В. Островский; сост. П. Б. Каменнов. – М. : ИДВ РАН, 2018. – 304 с.

116. Усов В. Н. Дэн Сяопин и его время / В. Н. Усов ; Рос. акад. наук, Ин-т Дал. Востока, [Исслед. о-во «Тайцзи»]. – М. : Стилсервис, 2009. – 842, [16] с.

117. Федоров М. М. Трансформація земельних відносин до ринкових умов / М. М. Федоров, П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк та ін. – Київ : ННЦ «ІАЕ», 2009. – 115 с.

118. Физиократы. Избранные экономические произведения / Ф. Кенэ, А. Р. Ж. Тюрго, П. С. Дюпон де Немур. – М. : Эксмо, 2008 – 1200 с.

119. Хэ Цзопин Социально-экономические основы социалистической модернизации в КНР : автореферат дис. ... кандидата социологических наук : 22.00.03 / Хэ Цзопин; [Место защиты: Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова]. – М., 2011. – 24 с.

120. Цзя Цзиньцзин. Новые направления в развитии китайской экономики / Цзя Цзиньцзин // Китай. - 2019. - № 4. - С. 46-48.

121. Чжань Сяошань. Сельское хозяйство и аграрный сектор экономики Китая в условиях мирового финансового кризиса / Чжань Сяошань // Экономические и социальные перемены: факты, тенденции, прогноз – 2009. – № 4(8) – С. 121-128.

122. Чжан Юй. Опыт китайских экономических реформ и их теоретическая значимость: пер. с кит. / Чжан Юй. – М. : Шанс, 2017. – 239 с.

123. Шиян В. Й. Аграрна політика: курс лекцій / В. Й. Шиян, І. О. Шарко ; Харківський національний аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : [ХНАУ ім. В.В.Докучаєва], 2007. – 204 с.

124. Штейн В. М. Гуань-цзы : исследования и перевод / В. М. Штейн. – М. : Изд-во вост. лит., 1959. – 380 с.

125. Экономическая реформа в КНР: Преобразования в деревне, 1978-1988: Документы: [Пер. с кит.] / РАН, Ин-т Дальнего Востока; [Отв. ред. Л. Д. Бони]. – М.: Наука ; Изд. фирма «Восточная литература» РАН, 1993. – 247 с.

126. Энциклопедия нового Китая: Пер. с англ. – М. : Прогресс, 1989. – 509 с.

127. Юй Бинь. Китай – главный источник роста мировой экономики / Юй Бинь, Жэнь Цзэпин // Китай. – 2014. – № 4. – С. 24-26.

128. Юрчишин В. В. Аграрна політика в Україні на зламах політичних епох: Історико-соціально-економічні нариси / В. В. Юрчишин. – Київ : Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2009. – 366 с.

129. Ю Шань. Направление развития экономической политики Китая / Ю Шань // Китай. – 2014. – № 3. – С. 28-29.
130. Ю Шаньшань. Новый этап развития китайской экономики / Ю Шаньшань // Китай. – 2014. – № 12. – С. 23-25.
131. Яременко Ю. В. «Большой скачок» и народные коммуны в Китае / Ю. В. Яременко – М. : Политиздат, 1968. – 143 с.
132. World Bank Open Data [электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://data.worldbank.org/>
133. Output of Agriculture, Animal Husbandry and Fishery. National Bureau of Statistics of China. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.stats.gov.cn/english/statisticaldata/AnnualData/>
134. 1978 年中国国民生产总值数据。[Статистика ВВП Китая в 1978-м году.] // Национальное статистическое бюро КНР // URL: <http://data.stats.gov.cn/ks.htm?cn=C01&zb=A0501>
134. 中共中央关于全面深化改革若干重大问题的决定。[Постановление ЦК КПК «О некоторых важных вопросах всестороннего углубления реформ»] // URL: <http://cpc.people.com.cn/n/2013/1115/c64094-23559163.html>
135. 中国国民生产总值总量(1978-2015 年) — 中国统计年鉴。[Объем ВВП Китая 1978-2015-х гг. – Статистические ежегодники КНР.] // URL: <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/>